

U periodu od 15. 09. 2014. do 28.09. 2014. u okviru Tempus projekta EDUVET 544270-Tempus-1-2013-1-RS-Tempus-JPCR, boravila sam u Sloveniji na Veterinarskom fakultetu u Ljubljani. Cilj putovanja je bila razmena iskustava i saveta u procesu izvođenja kliničke nastave iz oblasti Bolesti pasa i mačaka i usklađenost nastavnog procesa sa preporukama EAEVE. Radi obavljanja navedenog zadatka gore navedeni period sam provela u stručnoj poseti Klinici za hirurgiju i male životinje, koja je sastavni deo Veterinarskog fakulteta u Ljubljani. Moj domaćin tokom posete je bila kolegnica prof. dr Aleksandra Domanjko Petrič. Prof. dr Aleksandra Domanjko Petrič učestvuje u nastavi na obaveznim predmetima Bolesti i zdravstvena zaštita pasa i mačaka, Klinička praksa, Stručna praksa, i drži nastavu iz izbornih predmeta Kinologija i Kardiologija.

Klinika za hirurgiju i male životinje je koncipirana tako da istovremeno pruža eksterne usluge vlasnicima pasa i mačaka i sprovodi nastavu iz oblasti kliničkih predmeta koje se odnose na pse i mačke. Klinika je moderno opremljena sa 6 prijemnih ambulanti za pregled pasa i mačaka, specijalističkim kabinetima za stomatologiju, kardiologiju, onkologiju, dermatologiju, endoskopiju, rendgenografiju i operacionim blokom, a u svom sastavu ima i bolnicu za pse i mačke. Klinika ima svoje redovno radno vreme (od ponedeljka do petka 8 – 19,30h, a subotom od 8 – 14h), kao i dežurstvo tokom 24 časa 365 dana u godini. Zaposlene na Klinici za hirurgiju i male životinje čini nastavno osoblje, nenastavno osoblje, volonteri i tehničari. Naravno, veliki značaj za omogućavanje 24 časovnog dežurstva imaju studenti.

Nastava na predmetu Bolesti i zdravstvena zaštita pasa i mačaka sprovodi se tokom dva semestra 5.-te godine studija veterinarske medicine, sa fondom časova od 35+40 u svakom semestru. Broj bodova koji nosi ovaj predmet je 12 ETCS. Studenti koji upisuju ovaj predmet

imaju položene predmete koji se kurikulumom studijskog plana i programa zahtevaju. Vežbe se sprovode kao kliničke vežbe sa studentima, pri čemu je propisano da grupu čini 7 studenata. Međutim, u stvarnosti vežbe se sprovode u manjim grupama najčešće od 3 studenta na jednog nastavnika. Na predmetu Bolesti i zdravstvena zaštita pasa i mačaka angažovano je 10 nastavnika i 8 asistenata. Navedeni broj nastavnog kadra, kao i njihova različita uža specijalnost omogućava da se studenti raspodele u manje grupe, pri čemu studenti svaki sledeći put menjaju nastavnika na kliničkim vežbama, čime je omogućena ravnomerna raspodeljenost različitih oblasti koje čine deo interne medicine i dermatologije u okviru praktične nastave kod studenata. Studenti vode evidenciju broja protokola pacijenata koje su opservirali tokom kliničkih vežbi. Nastavnik na kraju dnevnih kliničkih vežbi verifikuje evidenciju pacijenata od strane studenata. Tokom kliničkih vežbi, koje se trenutno sprovode u bloku od 6 dolazaka studenata na kliničke vežbe, zahteva se od studenata, da od mnoštva slučajeva koje isprate tokom svojih vežbi, sa svake vežbe napišu po prikaz jednog kliničkog slučaja, što ukupno tokom godine čini 6 prikaza kliničkih slučajeva. Studenti 5. godine kliničke vežbe obavljaju isključivo tokom redovnog radnog vremena klinike. Studenti prikaz slučaja predaju u pisanoj formi, i ovako njihovo angažovanje je predispitna obaveza. Studenti za svaki prikaz slučaja moraju istaći broj protokola pod kojim se pacijent vodi. Takođe se u protokol Klinike upisuju imena studenata koji su tada, kada je pacijent bio na pregledu, bili na kliničkim vežbama. Na kliničkim vežbama studenti uzimaju anamnezu, vrše opšti klinički pregled životinje, učestvuju u sprovođenju daljeg dijagnostičkog postupka koji podrazumeva neku od specijalnih dijagnostičkih procedura.

Na ovome se ne završava praktična obuka studenata, jer studenti stižu dalja praktična iskustva i na predmetima Klinička praksa 1 i 2, i Stručna praksa.

Klinička praksa se sprovodi tokom 6.-te godine po semestrima kao Klinička praksa 1 i Klinička praksa 2 sa fondom časova od po 90. U okviru kliničke prakse studenti se dele po

grupama koje kruže po klinikama fakulteta (Klinika za male životinje, Klinika za konje, Klinika za preživare, Klinika za proizvodne životinje (koje čine svinje i živina). Studenti VI godine u okviru Kliničke prakse, dežuraju na Klinici za hirurgiju i male životinje zajedno sa zaposlenima tokom popodnevnih časova, ali i tokom noćnog dežurstva. Tokom ovakve prakse studenti obavljaju isti tip posla kao i tokom kliničkih vežbi na predmetu Bolesti i zdravstvena zaštita mesojeda, dakle, uzimanje anamneze, sprovođenje opšteg kliničkog pregleda, učestvovanje u daljem dijagnostičkom postupku uz nešto veće uključivanje studenata u sprovođenje terapije, obzirom da tada dolaze više u kontakt sa pacijentima koji su hospitalizovani. Tokom ovakve kliničke prakse od studenata se ne traži da pišu prikaze slučajeva, već samo treba da vode evidenciju o broju protokola pacijenata koje su opservirali tokom svoje smene. To verifikuje dežurni nastavnik ili asistent. U evidenciju protokola pacijenata se upisuje koji studenti su bili prisutni na nastavi Klinička praksa.

Stručna praksa se organizuje u onom periodu kada ne postoji redovna nastava na fakultetu. Stručna praksa obuhvata obavezno 8 nedelja prakse u kliničkim uslovima i 2 nedelje stručne prakse u javnoj veterinarskoj službi na poslovima inspekcije. Studenti slobodno biraju mesto gde će obaviti stručnu praksu, uz obavezu da najmanje 2 nedelje svaki student stručnu praksu mora obaviti na Klinici za hirurgiju i male životinje. Ostalih 6 nedelja kliničke stručne prakse studenti mogu obaviti po sopstvenom izboru ili na Klinikama fakulteta ili u ambulantomama i klinikama van fakulteta. Studenti na početku školske godine na sajtu fakulteta u okviru e-učionice imaju na raspolaganju detaljna objašnjenja vezana za kliničku i stručnu praksu, kao i odgovarajuće formulare, koji se odnose na evidenciju rada tokom prakse. U prilogu ovog izveštaja nalaze se na najvažniji formulari.

